

Voor: De gemeenteraad
Van: Het college van B&W
Datum: 28 maart 2023
Betreft: Evaluatie diftar 2022

De gemeente Ouder-Amstel is per 1 januari 2022 overgaan tot een gedifferentieerd tarief voor het huishoudelijk restafval. Behalve een vast tarief per jaar aan afvalstoffenheffing, betalen de huishoudens per keer voor het aanbieden van restafval. De invoering van diftar heeft twee doelen: de afvalstoffenheffing voor de inwoner zo laag mogelijk houden en aan de landelijke VANG-HHA doelstellingen voldoen.

Het is belangrijk om de effecten van het uitgevoerde beleid goed te monitoren en te evalueren om recht te blijven doen aan de gestelde doelstellingen en zorg te dragen voor een goede dienstverlening, inclusief het laag houden van de kosten voor de inwoners van de gemeente.

Het eerste halfjaar diftar is geëvalueerd en de resultaten zijn uitgebreid besproken in de Commissie Ruimte en Gebiedsontwikkeling van 15 november 2022.

Er zijn in de commissie enkele toezeggingen gedaan. Zo is er verzocht is om meer communicatie om het restafval te verminderen. Hierin wordt voorzien door in te zetten op communicatie door middel van verschillende communicatiemiddelen. Er zijn folders gemaakt in diverse talen, die gericht worden ingezet. In het kader van actualiteiten (b.v. de landelijke opschoondag) wordt er gecommuniceerd indien zich mogelijkheden voordoen. Het communicatiemiddel wordt gekozen aan de hand van het onderwerp en het doel om zo effectief mogelijk te zijn.

Ook in het kader van vermindering van het restafval is aan de portefeuillehouder gevraagd om het gesprek met de supermarkten aan te gaan over de hoeveelheid (plastic) verpakkingen. Er zijn vervolgens afspraken met de lokale ondernemersvereniging en winkeliersvereniging ingepland om aandacht te vragen voor de hoeveelheid verpakkingen.

In september hebben de drie oplaadzuilen een storing gehad. Gevraagd is of een tijdelijk loket in het Dorpshuis in Duivendrecht, om de pas op te laden, mogelijk is. In het gemeentehuis is de mogelijkheid gecreëerd om bij de balie tikken te kopen. In de voorziening in Duivendrecht is dit technisch moeilijk te realiseren. In voorkomende gevallen zal er een medewerker van de gemeente met een laptop naar het Dorpshuis gaan, om inwoners te helpen met het online bewonersportaal van de leverancier van het systeem: Kliko.

Het viel de commissie op dat het aantal inwoners dat zich meldde voor gratis tikken op de afvalpas in verband met medisch afval (zoals incontinentiemateriaal) lager was dan verwacht aan de hand van landelijke gemiddelden van het aantal inwoners, dat hiervoor in aanmerking komt. Dit kan verschillende redenen hebben: gêne, gezonde inwoners, overlap met een minimum inkomen, maar ook onwetendheid. Daarom is er op verzoek van de commissie een flyer met aanmeldformulier ontwikkeld en beschikbaar gesteld aan apotheken en artspraktijken.

Tot slot is afgesproken dat zo spoedig mogelijk na een heel jaar diftar, opnieuw geëvalueerd wordt. De evaluatie diftar 2022 treft u bijgaand aan. De conclusies in dit rapport wijken ten aanzien van de dienstverlening en afvalhoeveelheden en -percentages niet veel af van de evaluatie over de eerste helft van 2022.

De hoeveelheid fijn restafval bedraagt in 2022 nog 136 kilo per inwoner (doelstelling is 100 kg te behalen tussen 2020 en 2025). Gemiddeld biedt een inwoner in 2022 een hoeveelheid van 93 kg minder restafval aan ten opzichte van 2021. Er is sprake van een afname van het aangeboden fijn restafval van 41% ten opzichte van 2021 (prognose: 20%).

Het is nu, na een heel jaar diftar, mogelijk om de financiële balans op te maken. Gemiddeld gezien is er sprake van een lagere afvalstoffenheffing ten opzichte van een situatie zonder diftar. De prognose voor 2022 was gemiddeld in totaal € 318,59 aan afvalstoffenheffing (het vaste plus het variabele deel) per huishouden. Het gemiddelde tarief is in 2022 uitgekomen op € 287,98. Een gemiddeld huishouden in de gemeente Ouder-Amstel is daarmee € 30,61 goedkoper uit dan geprognostiseerd.

De kosten voor restafval zijn afgenomen door efficiëntere lediging van de containers (lagere inzamelkosten) en minder aanbod van restafval (lagere verwerkingskosten). De afvalstoffenbegroting laat een begrotingsoverschot van € 54.735 zien. Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening afvalstofheffing.

Ten aanzien van het vervolg op deze evaluatie kunnen we constateren dat er geen onoverkomelijke problemen bestaan binnen het huidige diftarsysteem. Bijplaatsingen komen nog wel regelmatig voor. Er wordt structureel handhaving ingezet op maandag tot met vrijdag en geregeld op zaterdag. De hotspots in Duivendrecht zijn de Lunaweg en de Zonnehof flats. In Ouderkerk aan de Amstel is alleen de Machineweg een hotspot locatie. Bij ongeveer 10% van de bijplaatsingen, krijgen de inwoners een boete. Het aantal overtredingen lijkt af te nemen.

Diftar beantwoordt aan het doel: de afvalstoffenheffing voor de inwoner zo laag mogelijk houden en aan de landelijke VANG-HHA doelstellingen voldoen.

Diftar kan daarmee door naar de fase 'going-concern'. Wel is belangrijk om de effecten van het uitgevoerde beleid goed te monitoren en te evalueren om recht te blijven doen aan de gestelde duurzaamheidsdoelstellingen en zorg te dragen voor een goede dienstverlening, inclusief het laag houden van de kosten voor de inwoners van de gemeente. Tevens moet de hoeveelheid restafval nog verder worden teruggebracht om te voldoen aan de VANG-doelstellingen.

De raad zal jaarlijks vóór het zomerreces met een evaluatie geïnformeerd worden over de aangeboden hoeveelheden afval en grondstoffen in het voorgaande jaar.

Om inzicht te krijgen in het potentieel voor de verdere vermindering van het restafval zal er in 2023 (en vanaf 2024 om het jaar) in het voorjaar en in het najaar een sorteeraanlyse worden gehouden. Daarbij wordt via steekproeven de samenstelling van het restafval onderzocht. Ook de resultaten hiervan worden in de evaluatie behandeld. Dit zal de basis zijn om te komen tot een gesprek c.q. maatregelen om de hoeveelheid restafval verder terug te brengen.

Diftar maakt blijvende aandacht voor storingen, meldingen, communicatie en handhaving noodzakelijk. De resultaten hiervan zullen ook in de jaarlijkse evaluatie met u gedeeld worden.